

UCHWAŁA Nr 0102-40/17
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w Olsztynie
z dnia 20 stycznia 2017 roku



w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr XXII/265/2016 Rady Gminy Bartoszyce z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych niepublicznych prowadzonych na terenie Gminy Bartoszyce przez inny niż jednostka samorządu terytorialnego organ oraz trybu i zakresu przeprowadzenia kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania udzielonej dotacji.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 poz. 446 ze zm.)

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność § 6 ust. 9 oraz § 8 ust. 6 pkt 3 i 4 uchwały Nr XXII/265/2016 Rady Gminy Bartoszyce z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych niepublicznych prowadzonych na terenie Gminy Bartoszyce przez inny niż jednostka samorządu terytorialnego organ oraz trybu i zakresu przeprowadzenia kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania udzielonej dotacji.

Uzasadnienie

Rada Gminy Bartoszyce na sesji w dniu 16 grudnia 2016 r. podjęła uchwałę Nr XXII/265/2016 w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych niepublicznych prowadzonych na terenie Gminy Bartoszyce przez inny niż jednostka samorządu terytorialnego organ oraz trybu i zakresu przeprowadzenia kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania udzielonej dotacji.

W dniu 22 grudnia 2016 r. uchwałę tę przedłożono Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Olsztynie, celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem.

Pismem z dnia 04 stycznia 2017 r. zawiadomiono Gminę Bartoszyce, że uchwała ta będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (zwane dalej Kolegium Izby) w dniu 11 stycznia 2017 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 powołanej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana.

W posiedzeniu Kolegium Izby uczestniczył przedstawiciel Gminy Bartoszyce - kierownik Referatu Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Gminy Bartoszyce - Pani Iwona Birecka.

Zdaniem przedstawiciela jednostki zapisy przedmiotowej uchwały, co do których zastrzeżenia wniosło Kolegium Izby, są poprawne.

Przedstawiciel Gminy stwierdziła, że Gmina Bartoszyce ma wiele wolnych miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego i bazując na liczbie dzieci w rocznikach jest wiadome, że Gmina zapewnia dzieciom możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego. W związku z tym przyjęta konstrukcja uchwały jest taka, że podmioty ubiegające się o dotację otrzymują ją w wysokości równej 75% podstawowej kwoty dotacji, chyba że spełniają wymogi o których mowa w art. 90 ust. 1b i 1d ustawy o systemie oświaty. Zasadą jest przyznawanie dotacji w wysokości równej 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli. Przedstawiciel Gminy stwierdziła, że kwoty dotacji nie są sprzeczne z założeniami ustawowymi. Jest to tylko sztyk przestawny. Zasadą jest to co jest na naszym terenie i to co jest czytelniejsze dla naszych podmiotów.

Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 w/w ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Kolegium Izby badając przedmiotową uchwałę na posiedzeniu w dniach 11 i 20 stycznia 2017 r. stwierdziło co następuje:

Zgodnie z art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 1a-1c i 2-3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

W § 6 ust. 9 badanej uchwały Rada Gminy Bartoszyce zapisała, że „Dotowane placówki są zobowiązane do przechowywania dokumentacji finansowej i merytorycznej będącej podstawą do rozliczenia otrzymanej dotacji, a także dokumentów, na podstawie których sporządzone

zostały informacje, o których mowa w § 4, przez okres nie krótszy niż 5 lat licząc od końca roku, w którym przekazana została dotacja z budżetu Gminy”.

Kolegium Izby podnosi, że terminy przechowywania dokumentacji określone zostały w innych aktach prawnych rangi ustawowej. Na przykład art. 74 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1047) stanowi, iż w zależności od rodzaju dokumentu mogą być one przechowywane trwale lub przez okres co najmniej 1 roku lub 5 lat. Ustalając termin przechowywania dokumentów należy również uwzględnić ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613 ze zm.) – art. 86 § 1 w zw. z art. 70 § 1.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Izby stwierdza, że Rada Gminy Bartoszyce uchwalając zapis zawarty w § 6 ust. 9 badanej uchwały przekroczyła kompetencje wynikające z art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Kolegium Izby zauważa również, że w § 8 ust. 6 pkt 3 i 4 badanej uchwały Rada Gminy Bartoszyce zapisała, iż „Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli, w związku z prowadzeniem czynności kontrolnych, mają prawo do:

żądania sporządzenia kopii, odpisów lub wyciągów dokumentów niezbędnych do kontroli;

żądania sporządzenia zestawień i obliczeń opartych na dokumentach”.

Powyższe unormowanie wykracza to poza zakres upoważnienia przyznanego organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego (podobnie wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 09 września 2014 r. sygn. akt: II GSK 388/14).

Zdaniem Kolegium Izby, podejmowane przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przepisy prawa miejscowego powinny regulować tylko te kwestie, które wynikają z delegacji ustawowej i tylko w granicach przyznanych temu organowi upoważnień. Mając na względzie powyższe Kolegium Izby stwierdza, że Rada Gminy Bartoszyce uchwalając zapisy § 8 ust. 6 pkt 3 i 4 badanej uchwały przekroczyła zakres ustawowego upoważnienia przyznanego organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego, wynikający z art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, tj. do określenia trybu udzielania i rozliczania dotacji, trybu i zakresu kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystywania dotacji oraz ustalania terminów i sposobu rozliczenia dotacji. W upoważnieniu ustawowym nie mieści się normowanie spraw związanych ze zobowiązaniem podmiotu kontrolowanego do sporządzania kopii, odpisów lub wyciągów dokumentów. Ponadto kontrolujący nie mogą żądać dla swoich potrzeb sporządzenia zestawień i obliczeń opartych na dokumentach, gdyż powyższe czynności mogą wykonać sami. Tym samym Rada Gminy Bartoszyce naruszyła w sposób istotny powołane wyżej przepisy art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych za „istotne” naruszenie prawa uznaje się uchybienia prowadzące do skutków, które nie mogą być akceptowane w demokratycznym

państwie prawnym. Zalicza się do nich między innymi naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także procedury podejmowania uchwał (np. Wyrok NSA z dnia 06.05.2016 r. r. sygn. II FSK 3219/15).

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Izby postanowiło, jak w sentencji.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania za pośrednictwem tutejszej Izby.



Handwritten signature in blue ink over a red stamp. The stamp text is partially obscured by the signature but includes "KOLEGIUM", "Rejonowej Izby Ochroniarskiej", and "w Olsztynie".